

OD PARALIZE DO PARAOLIMPIJSKIH IGER

Zakonca Bogomira in Jordan Jakin - stebra športa invalidov na Goriškem iger.

Še pred omejitvami zaradi novega koronavirusa sta na prireditvi Športne zveze Nova Gorica nagradi za dosežke v invalidskem športu prejela zakonca iz Stare Gore pri Novi Gorici Jordan in Bogomira Jakin. Kljub gibalnim oviram je njuno življenje zelo aktivno in sega od kmetovanja do paraolimpijskih iger....

Za **BOGOMIRO JAKIN** se je športno udejstvovanje na najvišji ravni končalo tik pred izbruhom svetovne zdravstvene krize, saj se je šele v začetku marca vrnila s kvalifikacijskega turnirja za uvrstitev na svoje že četrte paraolimpijske v igre v sedeči odbojki. Potekal je v kanadskem mestu Halifax. Žal Slovenkam na turnirju, kjer je vstopnico za Tokio 2021 dobil le zmagovalec, podvig ni uspel. Zasedle so sicer visoko tretje mesto. Za 62-letno, a še zelo mladostno upokojenko je bila to le ena od številnih stopic na bogati športni poti.

Tik pred odhodom v Kanado je na prireditvi Športnik Goriške dobila najvišjo nagrado za športnike – invalide, plaketo za dosežke v letu 2019, v katerem je z reprezentanco v sedeči odbojki med drugim osvojila peto mesto na evropskem prvenstvu.

Bogomira ima bogate izkušnje z udejstvovanjem v vrhunskem paraolimpijskem športu. Po vrnitvi iz Kanade, je v aktualnem trenutku reprezentance v odboji sede in v našem invalidskem športu razmišljala takole: »Slovenski invalidski šport je popolnoma amaterski, omejen pa je še z majhnim izvorom igralk in igralcev ter s skromno denarno podporo.

Naša sedeča odbojka, ki je sicer lep šport in v katerem smo uspešni, žal za sponzorje ni zanimiva. Prav v zadnjem obdobju se pri nas izrazito kaže omejen izbor igralk in pomanjkanje denarja. Po paraolimpijskih igrah v Londonu je velik del ekipe zaključil s kariero. Novim igralkam manjka izkušenj – tudi zato, ker ni dovolj denarja za udeležbo na večjem številu mednarodnih tekmovanj. Naši veliki kvalifikacijski tekmeci s tem nimajo težav. Podprti so s pokrovitelji. Delajo na profesionalen način. Igralke dobijo plačilo. Ukrajinska reprezentanca je imela kar 12-člansko spremljevalno osebje, pri nas pa sta vse urejala trener in njegov pomočnik.«

Bogomira se sicer z omejitvami v življenju bori že od rojstva. Mišična bolezen ji je prizadela obe nogi, vendar z berglami in voljo kljubuje vsem oviram. Dokončala je ekonomsko šolo, uspešno delala kot knjigovodja v podjetju Salonit Anhovo in postala mati dveh sinov. Odkar sta s soprogom v pokoju, se intenzivno ukvarjata s tem, da mlade s posebnimi potrebami, kolikor je le mogoče, vključita v športna društva – in to ne le invalidska.

»Najina želja je, da pomagamo staršem, ki želijo otroke s posebnimi potrebami vključiti v šport, ki je izredno pomemben za pridobitev njihove pozitivne samopodobe, s katero jim bo nato pot skozi življenje lažja. S pomočjo programov inkluzije lahko takšni mladi v običajnih športnih društvih direktno pridejo do znanja osnovnih tehnik posameznih športov. Prenašava pozitivno izkušnjo, ki sva je bila sama deležna v mladosti v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku, kjer nas je učitelj športne vzgoje že v osnovni šoli vključeval v različna občinska tekmovanja, tudi v okviru društev z zdravo mladino. Mislim, da je to vključevanje med zdrave in nasploh spodbujanje invalidov za šport pred leti nekoliko zamrlo in nam je zato upadlo število invalidov – športnikov, pa čeprav je nov zakon o športu izboljšal pogoje za uspešno delo športnikov invalidov in poskrbel, da so za uspehe nagrajani kot ostali športniki.«

Naša sogovornika sta vesela, da so v zadnjem času sadovi na področju vključevanja invalidnih otrok v športna društva na Goriškem že vidni. Ena deklica se je vključila v program Namiznoteniškega kluba Nova Gorica, en deček pa se je pridružil vadbi ajdovskega plavalnega kluba. Dve deklici in dva dečka sta vključena v odbojko pri novogoriškem Gen-I Volleyju, ki vključuje invalidno mladino v svoje vrste že tretje leto, za program pa skrbi trener Primož Vidič.

Zakonca Jakin sta sicer z akcijo vključevanja mladih s posebnimi potrebami v šport začela v okviru Medobčinskega društva invalidov Nova Gorica, ki se je pod vodstvom nekdanjega predsednika Valterja Adamiča pridružilo projektu Zveze za šport invalidov in Slovenskega paraolimpijskega komiteja (ZŠIS in SPK) Postati športnik. Bogomira je tudi članica komisije za šport otrok in mladine ter za rekreacijo v okviru ZŠIS in SPK.

Skupaj s sodelavci je pri predstavljanju projekta Postati športnik zelo aktivna. »V zadnjem obdobju smo projekt športa invalidov predstavili na Športni zvezi Nova Gorica, na osnovnih šolah v Desklah, Biljah, Mirnu in v Kostanjevici na Krasu. Tik pred zaprtjem telovadnic zaradi pandemije novega koronavirusa smo skupaj z odbojgarskim klubom Gen-I Volley že pripravili program predstavitve sedeče odbojke vsem učiteljem športne vzgoje in odbojgarskim trenerjem na Goriškem. Naša želja je bila, da bi se v uvajanje te panoge aktivno vključili. Žal je akcija zaradi zdravstvenih razlogov obstala.«

JORDAN JAKIN je za dosežke na področju invalidskega športa v minulem letu prejel diplomu kot državi prvak v namiznem tenisu in dveh plavalnih disciplinah. Je tudi reprezentant v sedeči odbojki. Pri komaj devetih mesecih starosti je prebolel otroško paralizo, ki mu je zelo prizadela celotno desno nogo. Z nepopustljivo voljo je premagal marsikatero oviro, pred katero zastanejo celo nekateri brez resnih gibalnih težav.

»Ves čas se moraš boriti in si govoriti, da boš vsako naslednjo oviro premagal, obenem pa je treba sprejeti in izkoristiti to, kar ti je v življenju dano in znati na svoj način živeti svoje življenje. Ključna sta pozitiven pogled in dokazovanje, da si lahko povsem enakovreden del skupnosti. Tako se po tem lahko veseliš vsakega delovnega in športnega dosežka«, poudarja Jordan – sicer uspešen športnik Društva paralitikov Slovenije. Izšolal se je za elektromehanika, vrsto let pa je (vse do upokojitve) delal kot vzdrževalec in šofer na novogoriški izpostavi Davčne uprave Republike Slovenije.

Kljub omejitvam, ki jih te dni prinaša pandemija novega koronavirusa, se zakonca odlično znajdetata. Že pred njo je bilo zanju izvajanje posebnih, njuni invalidnosti prilagojenih vaj za ohranjanje gibljivosti, domača dnevna rutina. To sta počela tudi pred odhodi na treninge. Vadba v njunih športih pač sedaj ni mogoča, a se oba vsak dan razgibata tudi z delom na domači biodinamični kmetiji v Stari Gori pri Novi Gorici.

Ključ do pozitivne samopodobe invalida je vztrajnost in iskanje svojega prostora v svetu dela. Danes je mladim invalidnim osebam vendarle nekoliko lažje, kot je bilo starejšim generacijam, poudarja Jordan: »Mi smo imeli na Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku zelo omejen izbor poklicev. Danes se invalidno mladino v veliko večjem obsegu vključuje v redni šolski

sistem in jim je na voljo veliko večja poklicna izbira. Boljše so komunikacije vseh vrst. Precej več je pravic za invalide. Pot do zaposlitve invalida je sicer vedno zahtevna. Že v naših mladih letih je bilo tako, da si dobil službo predvsem v primerih, ko si čim manj omenjal in kazal svojo invalidnost. Predvsem se je treba dokazati. Čeprav sem nekoliko težko hodil, se v službi marsikdaj še kakšnemu zdravemu kaj prinesel in mu dal zgled ter motivacijo za delo.«

Posebno poglavje za mlade gibalno ovirane invalide je tudi uveljavljanje v svetu zdravih in neoviranih v prostem času, družabnosti in medosebnih odnosih. Naš Sogovornik se takole spominja, kako sta se s soprogo prebijala čez to obdobje: »Ne smeš se ozirati na predsodke Tudi če ne moreš zares plesati, si lahko v družbi sprejet, vesel, se giblješ na stolu in poješ uspešnice. Midva sva se tako v družabno življenje dobro vključila. Najin nasvet mladim je, naj bodo vsestransko aktivni tako, da se družijo, zaposlijo in osamosvojijo. Kot invalid moraš čim več narediti zase in se ne zanašati preveč na starše in državo.«

Pomembno je tudi sporočilo zakoncev Jakin invalidnim staršem, ki imajo zdrave otroke: »Vsi v družini smo bili vedno vpeti v šport. Sinova sta trenirala namizni tenis, vendar sta ob tem spoznavala tudi druge stvari. Preizkusila sta se v vsem, kar ju je zanimalo, in tako je tudi prav.«

Jordan in Bogomira Jakin imata tudi za letošnje leto že bogate športne načrte, a ta čas še ni mogoče reči, kdaj bo pritisk pandemije popustil in spet omogočil vadbo. Pomlad in poletje naj bi bila namenjena predvsem reprezentanci v sedeči odbojki. Moška reprezentanca naj bi predvidoma konec junija v Šempetru v Savinjski dolini igrala kvalifikacije za evropsko prvenstvo. Tam naj bi bil tudi mednarodni ženski turnir.

Vir: Primorske novice, 25. april 2020